KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-151
d.d. 11 mei 2012
(mevrouw mr. E.M. Dil-Stork, voorzitter, mevrouw mr. A.M.T. Wigger en mevrouw. mr. J.W.M. Lenting, leden, met de heer mr. B.C. Donker als secretaris)

Samenvatting

Hypothecaire geldlening, renteopslag. Consument stelt dat de bank ten onrechte de hypotheekvoorwaarden met terugwerkende kracht heeft aangepast en daarbij ten onrechte de rente opslag voor Consument heeft verhoogd van 1% naar 2,4%. Dit is in strijd met de tussen Consument en bank gemaakte afspraken. Consument acht de bank gehouden de rente opslag terug te brengen naar 1%. De Commissie oordeelt dat haar van de door Consument gestelde afspraken niet is gebleken. Daarnaast is in de hypotheekakte bepaald dat de bank bevoegd is om eenzijdig de hoogte van de rente opslag te wijzigen. Vordering afgewezen.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende vragenformulier d.d. 3 mei 2011, met bijlagen;
- het antwoord van Aangeslotene d.d. 18 augustus 2011;
- de repliek van Consument d.d. 21 september 2011;
- de dupliek van Aangeslotene d.d. 30 september 2011.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op 13 april 2012.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- In oktober 2006 heeft Consument bij Aangeslotene een hypothecaire geldlening met een totale hoofdsom van € 597.500,- afgesloten. Deze hoofdsom is verstrekt in twee afzonderlijke leningen, waarbij de eerste lening bestond uit twee leningdelen. Voor leningdeel 2 werd bij aanvang een variabel rentepercentage overeengekomen.
- Op verzoek van Consument is vervolgens in 2007 de rente voor leningdeel 2 voor een periode van twee jaar vastgezet.
- Ten tijde van het aflopen van de rentevastperiode van twee jaar, in oktober 2009, wenste Consument de rente op leningdeel 2 weer te wijzigen in een variabel rentepercentage en deed hiertoe een verzoek aan Aangeslotene. Dit verzoek werd door Aangeslotene afgewezen. In plaats van een variabel rentepercentage bood Aangeslotene Consument vervolgens een rente met een rentevastperiode van een jaar aan.
- Consument ging hiermee niet akkoord. Vervolgens is er tussen Consument en Aangeslotene gecorrespondeerd. In maart 2010 is Aangeslotene alsnog bereid gebleken voor het betreffende leningdeel, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2010, een 1-maands Euribortarief (variabel) aan te bieden met een bijbehorende rente opslag van 2,4%.

3. Geschil

3.1. Consument vordert het met terugwerkende kracht tot 1 november 2009 doen ingaan van het 1-maands Euribortarief, alsmede aanpassing van de rente opslag van 2,4% naar 1%.

3.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.

- Aangeslotene heeft ten onrechte eenzijdig en met terugwerkende kracht de hypotheekvoorwaarden aangepast. Aangeslotene heeft hierbij tevens ten onrechte de rente opslag voor Consument verhoogd van 1% naar 2,4%. Tussen Consument en Aangeslotene was overeengekomen dat Consument te allen tijde voor wat betreft zijn rente keuze (variabel dan wel vast) onbeperkt en, zoals de Commissie het begrijpt, zonder nadeel kon switchen.
- Aangeslotene heeft nagelaten Consument als bestaande klant te informeren over haar voornemen tot aanpassing van de rente opslag.
- Aangeslotene heeft het verzoek van Consument tot aanpassing van de vaste rente in een variabele rente onjuist behandeld en dit heeft daarnaast onnodig lang geduurd, als gevolg waarvan er over de maanden november en december 2009 ten onrechte door Aangeslotene een rentepercentage van 5,45% in rekening is gebracht.

3.3. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd.

- Aangeslotene stelt zich, kort gezegd, op het standpunt dat haar geen verwijt treft. Aangeslotene voert aan dat in de hypotheekakte van 2006 op leningdeel 2 een variabele rente was overeengekomen, welke vervolgens op verzoek van Consument voor twee jaar is vastgezet. Hierdoor was volgens Aangeslotene hetgeen eerder met betrekking tot de variabele rente was overeengekomen komen te vervallen.
- Aangeslotene stelt voorts dat onder het huidige beleid (en het beleid ten tijde van het aflopen van de rentevastperiode van leningdeel 2), het niet zonder meer mogelijk is voor bestaande klanten om voor een variabele rente te kiezen. Ondanks het feit dat Consument niet aan de hiervoor geldende voorwaarden voldeed, heeft zij coulance-halve Consument alsnog het 1-maands Euribortarief met de daarbij geldende opslag van 2,4% met terugwerkende kracht tot 1 januari 2010 aangeboden.
- Aangeslotene ziet geen aanleiding om de rente opslag, conform de wens van Consument, naar 1% te verlagen, daar deze rente opslag conform het beleid van Aangeslotene slechts gehandhaafd blijft voor de groep van bestaande klanten die, ten tijde van de wijziging van de rente opslag, reeds een actieve c.q. lopende lening met een variabel rentepercentage hadden. Consument behoort hier niet toe.

3.4. Ter zitting zijn de standpunten van partijen over en weer herhaald en toegelicht.

- Consument benadrukt dat tussen Aangeslotene en Consument afspraken zijn gemaakt over het onbeperkt (en zonder nadeel) kunnen switchen tussen een vast en variabel rentepercentage. Aangeslotene had Consument voorts dienen te berichten voornemens te zijn de rente opslag te wijzigen. Consument had op dat moment dan nog de mogelijkheid gehad de vaste rente af te kopen om vervolgens het leningdeel tegen variabele rente, en tegen de op dat moment nog geldende (lagere) rente opslag, voort te zetten.
- Consument brengt verder naar voren dat Aangeslotene ten onrechte de financiële crisis heeft gebruikt om de rente opslag te kunnen verhogen.
- Aangeslotene voert in haar reactie op het voorgaande aan dat de betreffende door Consument gestelde afspraken niet door Consument zijn aangetoond. Consument is niet geïnformeerd over het voornemen van Aangeslotene tot wijziging van de opslag op de variabele rente vanwege het feit dat Consument op dat moment niet (meer) tot de groep klanten met een variabele rente hoorde.
- Voor wat betreft de reden van de verhoging van de rente opslag herhaalt Aangeslotene haar stelling dat dit onder andere zijn oorzaak vindt in de noodzakelijke doorberekening van hogere fundingkosten.
- Aangeslotene geeft aan coulancehalve bereid te zijn het 1-maands Euribortarief met de daarbij horende renteopslag van 2,4%, alsnog met terugwerkende kracht tot 1 november 2009, in te laten gaan. Aangeslotene zal in dat kader de over de maanden november en december 2009 teveel betaalde rente aan Consument restitueren.

4. Beoordeling

Naar aanleiding van het over en weer door partijen gestelde en hetgeen door hen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, overweegt de Commissie als volgt.

4.1. De Commissie stelt vast dat het onderhavige geschil zich toespitst op de vraag of Aangeslotene in deze juist heeft gehandeld door het, met betrekking tot leningdeel 2, aanbieden van een 1-maands variabele rente met een opslag van 2,4% dan wel zij alsnog aan het door Consument gevorderde tegemoet zou dienen te komen. Door Consument wordt namelijk gesteld dat Aangeslotene, conform de eerder gemaakte afspraken, gehouden zou zijn om alsnog met terugwerkende kracht tot 1 november 2009 de 1-maands Euriborrente aan te bieden met een rente opslag van 1%, zoals deze opslag ook voor bestaande klanten zou gelden. In dit kader oordeelt de Commissie als volgt.

4.2. Als onweersproken staat vast dat Consument in 2006 een hypothecaire geldlening bij Aangeslotene heeft afgesloten, met voor leningdeel 2, waarop het geschil thans betrekking heeft, de zogenaamde X Rente. In de hypotheekakte van 3 oktober 2006 staat ter zake voornoemde variabele rente het volgende vermeld:

"*De X Rente wordt verhoogd met de opslag variabele rente en overige opslagen, zoals die vermeld staan in de offerte. Y is bevoegd eenzijdig de hoogte van deze opslag te wijzigen en zal de cliënt dat tenminste één maand voor de ingangsdatum schriftelijk mededelen.*"

Vervolgens is in 2007 de variabele rente voor dit leningdeel op verzoek van Consument voor 2 jaar vastgezet. In 2009, na afloop van deze rentevastperiode, wenste Consument voor het betreffende leningdeel wederom een variabele rente, waartoe Aangeslotene, uiteindelijk tegen de op dat moment geldende opslag, bereid was. Voor wat betreft de stelling van Consument dat Aangeslotene daarbij gehouden zou zijn een rente opslag van 1% in plaats van 2,4% aan te bieden, daar tussen partijen zou zijn overeengekomen dat Consument te allen tijde zonder nadeel kon switchen, oordeelt de Commissie dat een dergelijke afspraak haar niet uit de stukken is gebleken en dat voorts in de hypotheekakte duidelijk staat vermeld dat Aangeslotene eenzijdig de hoogte van de opslag kan wijzigen. Het stond Aangeslotene naar het oordeel van de Commissie dan ook vrij de rente opslag te wijzigen. Dat voor de betreffende verhoging, zoals Consument kort gezegd lijkt te stellen, geen, althans onvoldoende grond zou hebben bestaan is de Commissie niet gebleken. De door Aangeslotene aangevoerde redenen voor de verhoging van de rente opslag komen de Commissie niet onbegrijpelijk of onredelijk voor.

Het is de Commissie voorts gebleken dat Aangeslotene met betrekking tot de aan haar toekomende wijzigingsmogelijkheid ervoor heeft gekozen om voor bestaande klanten, die op het moment van de aanpassing van de rente opslag een actieve c.q.

lopende lening met een variabel rentepercentage hadden, de rente opslag van 1% te handhaven. De Commissie merkt in dit verband op dat zij het standpunt van Aangeslotene om Consument niet alsnog de rente opslag van 1% aan te bieden, daar Consument op het moment van aanpassing van de rente opslag niet (meer) over een leningdeel beschikte waarop een variabele rente van toepassing was en daarmee dan ook niet voor handhaving van de lagere rente opslag in aanmerking kwam, niet in strijd met de redelijkheid en billijkheid acht.

Aangeslotene is naar het oordeel van de Commissie dan ook niet gehouden, Consument alsnog een rente opslag van 1% aan te bieden.

4.3. Voor wat betreft de stelling van Consument dat Consument door Aangeslotene over het voornemen tot aanpassing van de rente opslag op de variabele rente geïnformeerd had moeten worden, dient naar het oordeel van de Commissie hetzelfde te gelden, daar de Commissie een afspraak c.q. verplichting hiertoe niet uit de stukken is gebleken en hiervoor naar het oordeel van Commissie evenmin een noodzaak bestond. Zoals door Aangeslotene terecht wordt gesteld beschikte Consument (vanwege het vast zetten van de rente in 2007) op dat moment immers ook niet (meer) over een leningdeel waarop een variabele rente van toepassing was.

4.4. Tot slot stelt de Commissie vast dat Aangeslotene zich ter zitting bereid heeft verklaard, de 1-maands Euriborrente met een rente opslag van 2,4% alsnog met terugwerkende kracht tot 1 november 2009 te doen ingaan en zij in dat kader de, over de maanden november en december 2009, teveel betaalde rente aan Consument zal restitueren. Gelet op deze vaststelling behoeft dit punt geen verdere bespreking meer nu hiermee voor wat betreft dit onderdeel grotendeels aan de wensen van Consument tegemoet wordt gekomen en voor het overige door Consument ter zake gevorderde, naar het oordeel van de Commissie, geen grond bestaat.

4.5. Resumerend oordeelt de Commissie de klacht met betrekking tot het door Aangeslotene in rekening brengen van een rente opslag van 2,4% ongegrond, zodat de vordering van Consument ter zake dient te worden afgewezen. Daar Aangeslotene, voor wat betreft het alsnog met terugwerkende kracht tot 1 november 2009 doen laten ingaan van de 1-maands Euriborrente, heeft aangegeven hiertoe, onder de

voorwaarde van de rente opslag van 2,4%, bereid te zijn en Consument daarmee ten dele in het gelijk wordt gesteld, dient Aangeslotene naar het oordeel van de Commissie de door Consument in verband met de behandeling van het geschil gemaakte kosten van € 50,- te vergoeden.

4.6. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering van Consument tot het door Aangeslotene in rekening brengen van een rente opslag van 1% af. Daarbij stelt zij wel vast dat Aangeslotene aan Consument dient te vergoeden een bedrag van € 50,- ter zake van de door Consument betaalde eigen bijdrage voor behandeling van het geschil.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.